

Lov og Evangelium

Nr. 5

MAI/JUNI 2008

44. årgang

Han som du har så kjær

Av Odd Dyrøy

I ein heim nær Jerusalem hadde sjukdom og død teke ein ung mann bort. Lasarus heitte han. Tung blei tida for dei som sat att, berre mørke og sorg. Dette hende i ein heim der dei kjende Jesus, der han hadde gått ut og inn, og dei hadde lært å setja sin lit til han.

Då sjukdommen ikkje ville gi seg, sende dei bud til Jesus: «Herre, han som du har så kjær, ligg sjuk». Dei tenkte nok at Jesus ville skunda seg til han som han hadde så kjær.

Men kva ser vi? – Tenk, ikkje går han sjølv, og ikkje sender han nokon av sine. Det ser ut som om Jesus hadde gløymt dei og forlete dei. Dei såg nok ofte ned på vegen – kjem han ikkje snart nå? Vi har så bruk for den lækjande handa hans. Lange og tunge blei dagane i Betania-heimen, for Jesus kom ikkje. Den fine helsinga: «Herre, han som du har så kjær –» var inga hjelp i heller. I staden for besøk av Jesus og lækjedom, blei det døden. Alt håp var ute.

Eg undrast på om ordet «folkeforførraren» fekk rom i Marta og Maria

Jesus kom då nauda var størst

sine hjarto, tanken på at dei vart lurt av denne Jesus frå Nasaret som dei hadde så god tru på. Var det sant at han hadde dei så kjær, hadde han vel kome før det vart for seint, og ikkje overlata dei til sjukdom og død?

Slik tenkjer vel dei fleste menneske meir eller mindre, når dei kjem i liknande situasjonar. Og mange har nok

Bladet Lov og Evangelium

utgis av Norsk Luthersk Lekmannsmisjon og blir sendt gratis til alle som sender ekspedisjonen navn og adresse. Bladet kommer med 10 nr. i året. Gaver til bladet kan sendes kasserer i NLL.

Ansvarlig for bladet:

Red.nemnda ved form. Ingar Gangås

Abonnement, oppsigelse og adresseforandring sendes ekspedisjonen v/Magne Ekanger,

Rolfsnes, 5420 Rubbestadneset

Tlf. 53 42 92 14 – Mobil 412 45 598

E-post: magne.ekanger@bluezone.no

NORSK LUTHERSK LEKMANNSMISJON

ble grunnlagt i 1963 av venner av den luthersk-rosenianske forkynnelse, og ønsker å forkynne Guds ord i skrift og tale både i Norge og ute på misjonsmarken. NLL har ytremissionsarbeid i Moldova.

Formann: Dag Rune Lid, Furuflaten 30

5600 Norheimsund. Tlf. 56 55 26 72

E-post: drlid@online.no

Sekretær: Ingar Gangås,

Furustua, 7690 Mosvik

Tlf. 74 06 46 50 – Mobil 901 51 234

E-post: ingang@c2i.net

Kasserer: Torunn Ånestad, Hålandsvn. 41

4360 Varhaug. Tlf. 51 43 04 06

E-post: tskydland@yahoo.no

Bankgiro: 3204 10 10222

Svensk postgiro: 178 84 80-0

BIBELSKOLEN PÅ FOSSNES

ble grunnlagt i 1992, og eies og drives av NLL. Skolen har både halvårig og ettårig kurs, og det er også adgang til å følge undervisningen i kortere perioder.

Skolen ønsker å formidle tillit til Guds ord og spørre etter de gamle stier (Jer 6:16), samt fremme den arv vi har fra lekmannsbevegelsen og våre lutherske lærefedre.

Adr.: Fossnesvn. 13, 3160 Stokke

Tlf. 33 36 17 70 – Fax 33 36 17 71

Bankgiro: 3000 16 68516

E-post: bibelskolen@nll.no

Rektor: Per Bergene Holm

3282 Kvelde. Tlf. 33 11 26 96

INTERNETT: www.nll.no

vendt seg bort i forakt og spott for alt som har med Gud å gjera, når dei hadde berre Guds ord og lovnader å lita på. Ein som var så lite å lita på, ein som ikkje kom då dei hadde slik bruk for han, ville dei ikkje ha noko med å gjera.

Vi kan forstå deg, Marta, då du sa: «Herre, hadde du vore her, hadde ikkje bror vår døydt». Du tenkte kanskje òg at Jesus skulle koma og lært bror din, så alle kunne sett di makt. Kanskje tanken på at det ville blitt til æra for heimen i Betania låg bak? Men nå blei det ein knekk for trua og tilliten til Jesus og omsorga og makta hans. Det var for seint, for døden tok det siste håpet frå dei.

Men ser vi det ut frå Skrifta, og spør om Jesus hadde dei i Betania kjær, må svaret bli ja. Det må ropast ut til kvart eit hjarta og til kvar ein heim at Jesus har oss kjær. Jesus fylgde med alt i Betania, frå time til time. Han visste om sjukdomen, døden og sorga, gråten og nauda.

Då *tida hans* var inne, kom Jesus til dei for å visa sin herlegdom og gi Gud æra. Han kom for å visa alle at han var den som Gud hadde sendt til verda som frelsar og herre.

Du som les dette kan setja ditt namn inn i staden for dei i Betania. Jesu har deg kjær, og auga hans fylgjer deg dag for dag. Han veit om alt, og sjølv om du tvilar og synest han er sein, skal du vite at Jesus kjem aldri for seint. Han kjem i den tida *han* synest er den beste, for å gi Gud æra og til å openberra seg for oss.

Så ei sida til. Du som har Jesus kjær, og har barn som ikkje er frelste, eller ektemake, vener og naboar, men-neske som synda sin sjukdom held på å føra mot døden. Du lyt sjå på at van-trua rår i hjarto, og løgn og urettferd har teke plassen for sanning og rett-ferd. Du veit at Jesus elsker også alle desse, som dei i Betania. Du har sendt bud til Jesus, du har bede han om å koma og frelsa dei og reisa dei opp til nytt liv, til tru på Jesus og evangeliet. Men han dryger med svaret. Det kan synast som han ikkje høyrer, som han har gløymt deg.

Du kan forstå at Jesus hadde dei i Betania kjær. Der hadde Jesus vore før og var kjend. Men at han er glad i *deg*, nei, det kan du vanskeleg tru. Høyr kva Skrifta seier i denne sak: «Du er dyr for meg, er mykje verd, og eg elsker deg» (Jes 43:4). «For så har Gud elska verda at han gav sin eigen son, den einborne. (...) Gud sende ikkje son sin til verda så han skulle døma verda, men så verda skulle bli frelst ved han» (Joh 3:16-17). Jesus sa sjølv

då slekta skulle fram for Guds dom: «Er det meg de leitar etter, så lat desse få gå» (Joh 18:8).

Skulle ikkje vårt harde og vantru hjarta smelta ved slik tale og ved slik kjærleik?

Jesus lever med i alt som møter deg, veit alt og er herre over alt. Han kjem i sin time, når du har «tenkt deg trett til døden». Han kjem med frelsa, han kjem med trøyst ved sitt ord og gjennom sine lovnader. Han kom ikkje for seint til Betania-heimen, og kjem heller ikkje for seint til deg og meg, kva som enn er vår nød og vanske. Han kjem fordi han har oss kjær, og har teikna oss i begge sine hender og har murane våre alltid for augo sine.

Venta på Herren! I si tid skal de hausta, berre de ikkje trøytnar. «Lat ikkje hjarta uroast, tru på Gud og tru på meg» (Joh 14:1), seier han i sitt ord.

Fra L&E nr. 10/1972

*Neste nummer av bladet
kommer ca. 1. august*

Innholdsfortegnelse – Lov og Evangelium, mai/juni 2008

Han som du har så kjær. Av Odd Dyrøy	side 1
Guds kraft. Av Karl Notøy	side 4
Hemmeligheten i sakramentene. Av Fredrik Wisløff	side 5
Prinsessen og skatten. Barnestykke av Johannes Thorvaldsen ...	side 9
Hovedsommerskole på Fossnes. Annonse	side 10
Sommerskole på Laberget. Annonse	side 11
Per Nordsletten – lekpredikanten. Av Gunnar Dehli	side 12
Barneleir Fossnes/Ungdomsleir Valdres. Annonse	side 14
Israel – Herrens utvalgte tjener. Av Per Bergene Holm	side 15
Bare evangeliet kan fordrive mørket. Av Per Bergene Holm	side 18

Guds kraft

Av Karl Notøy

«For øvrig: Bli sterke i Herren og i hans veldige kraft!»

Ef 6:10

Er det noe vi mennesker ønsker, så er det å bli sterke. Ingen vil være svake. Svakheter blir sett på som nederlag. Vi er opptatt av hvordan vi kan bli sterke, det være seg psykisk eller fysisk. Mennesket gjør så godt det kan for å nå stadig høyere opp. Men åndelig styrke tales det lite om. Det å bli sterk i Herren er fremmed tale for de fleste.

Da Jesus gikk her nede på jord, tok han seg av de svake. Tenk at jeg skal få komme til ham med alt mitt, også med min svakheter! For han gir de svake stor styrke. Han vet om mine svake sider. Derfor skal du slippe å skjule dem for ham. Han kjenner alt, for han er prøvd i alt i likhet med deg. Når jeg er svak, er jeg sterk, for da blir jeg avhengig av at han gjør den svake sterk. Dersom vi tror at vi klarer oss selv, har vi ikke bruk for Gud, i alle fall ikke bruk for hans frelse. Guds kraft fullendes i min skrøpelighet.

Vi finner ikke Guds kraft inne i oss, eller som sterke følelser. Når Jesus taler om Åndens kraft, bruker han bildet av vinden som blåser og at vi hører den. Men vi vet ikke hvor den kommer fra, og hvor den farer hen (Joh 3:8). Guds kraft er ikke noe vi bruker til egen vinning, men den er knyttet til

tjenesten i Guds rike. Guds kraft er heller ikke noe vi får på forskudd, som en forsikring. Men det er noe du får når du trenger den og står midt oppe i striden, når du innser at din kraft ikke strekker til. Guds kraft er ingen nødløsning, noe som du kan prøve når alt annet er prøvd. Guds kraft gis til den hjelpeløse, til den som har bruk for den og trenger den i hverdagen. Det er Gud som gir den. I utgangspunktet har ingen krav på den. Den gis kun av nåde.

Guds kraft kan ikke måles i hestekrefter eller kilowatt. Det står at apostlene bar fram Guds ord med Ånds og krafts bevis (1Kor 2:4; Apg 4:33). Det var ikke budbærerne som sto i fokus, men Guds kraft. Det var et Guds under som skjedde.

Bare når jeg blir usynlig, kan Guds kraft bli synlig. Spørsmålet er om jeg er villig til å tre til side slik at hans ord, og hans kraft, blir virksom. Står jeg iført min egen kraft, kan ikke Gud komme til. På den måten kan vi være med å hindre at Herren kommer til med sin kraft.

Er vi avhengige av Guds kraft, eller tror vi at vi av oss selv kan frelse verden?

L&F

www.josafat.no

Hemmeligheten i sakramentene

Av Fredrik Wisløff

Kristendommens egentlige sakrament er Guds nåde i Kristus Jesus.

Ordet sakrament inneholder to momenter: Det hemmelige og det hellige.

Innenfor kristendommen betyr det: Guds hemmelighetsfulle åpenbaring i Kristus. Den største av alle gåter i vår kristne tro er hva Gud i Jesus Kristus har gjort for å frelse menneskene. Det er ikke bare den største gåte. I den gåten samler alle andre gåter seg.

Guds nåde i Kristus er den ubegripelige hemmelighet og den store helligdom i vår tro.

«Stor er den gudsfryktens hemmelighet, Gud åpenbart i kjød» (1Tim 3:16).

I dette ord står på gresk; «det gudsfryktens *mysterium*». På latin er det oversatt:

«Stort er det gudsfryktens sakrament, Gud åpenbart i kjød».

«Gud åpenbart i kjød» – det er den kristne tros sakrament.

«Og Ordet ble kjød og tok bolig iblant oss» (Joh 1:14).

Fra den grunnbetydning av ordet *sakrament*, har så den kristne kirke gitt ordet en mer spesiell betydning – idet grunnbetydningen fremdeles står ved makt.

«Et sakrament er en av Gud befalt hellig handling i hvilken han ved synlige midler tilbyr, gir og besegler sin usynlige nåde og sine himmelske gaver» (Pontoppidan).

Disse handlinger er altså innstiftet av Gud, og derfor er de *hellige*. Det er noe hemmelighetsfullt, uforståelig ved det som skjer, derfor er det «et *mysterium*». Men i dette mysterium åpenbarer Gud seg og skjenker synderen sin *nåde*.

Forbilder i GT

Den gamle pakt hadde to slike hellige handlinger. Pontoppidan kaller dem sakramenter:

De omskar barn.

Og de åt påskelammet.

I Kristus er begge disse handlinger opphevet. De pekte profetisk frem mot det fullkomne som inntrådte i den nye pakt. Da Kristus kom, gav han sin menighet dåpen og nattverden.

Liksom guttebarna ved omskjærelsen ble innlemmet i Guds folks forsamling, skulle man nå ved dåpen bli medlemmer av Guds sanne menighet.

Og etter at «Kristus, vårt påskelam, er slaktet», skal vi ved nattverden få del i ham og styrkes ved vårt reisemåltid.

Både for dåpen og nattverden gjelder det at deres egentlige hemmelighet er denne: Gud åpenbart i kjød.

Gud er i dåpen. *Gud* er i nattverden. Derfor er de begge sakramenter.

Dåpen er Gud åpenbart i vann. Nattverden er Gud åpenbart i brød og vin. Og så må vi i sannhet si: Stor er den gudsfryktens hemmelighet. →

«Gud åpenbart i kjød» er *Kristus*.

Det som gjør dåpen og nattverden til sakramenter, er at de meddeler mennesket Kristus.

Disse handlinger er altså ikke symboler. De meddeler en realitet, nemlig Kristus. Hvis det kun var et symbol, var handlingen bare en gestus. Og i så fall var det verken gåtefullt eller noe særlig hellig ved det som skjedde. Vi mottok ikke da Guds nåde i Kristus. Det var ikke sant at det var Gud åpenbart i kjød.

I nattverden får jeg altså Kristus, hvor gåtefull og hellig den enn er. Det jeg får inn mellom mine lepper og svelger ned, er Kristus.

Og i dåpen meddeles Kristus. Dåpen er satt ved inngangen til Guds rike. Derfor meddeles altså i dåpen Kristus til den som ikke har ham fra før. Den udøpte eier altså ikke Kristus. Den døpte eier livet i ham.

Troen på sakramentenes realitet henger således nøye sammen med troen på Kristus. Det er troen på Kristus som gjør at jeg også må tro på denne gudsfryktens hemmelighet: Gud åpenbart i vannet og i brødet.

Men å tvile på Kristi menneskevorden slik som Bibelen fremstiller den, unnfanget av Den Hellige Ånd, født av jomfru Maria, m.a.o. Gud åpenbart i kjød – og så allikevel eie en urokkelig tro på sakramentene – er absurd. Da blir troen på sakramentene å stille på lik linje med fetisj-dyrkelse.

Det som er den egentlige gave i sakramentene, er at Gud bøyer seg ned til synderen og gir ham av sin nåde.

Nåden i Kristus er både det hemmelighetsfulle og det hellige i sakramentene.

Sakramentet i sakramentene er Guds nåde.

Det er det *uforskyldte* som gjør dåp og nattverd til sakrament.

Gjendåp

For mange kristne synes det vanskelig å holde fast på sakramentets *nåde*, og derfor føres de på villspor.

Mange gjør sakramentet til en lydighetshandling, et krav som Gud stiller til den omvendte synder, og som derfor sjelen må gå inn under i lydighet.

Kristne mennesker tar gjendåp fordi de mener Gud krever det av dem, og derfor må de lyde.

Nei, verken dåp eller nattverd er krav, de er *gave*. Det er jo det uforskyldte som gjør både dåp og nattverd til det de er. Det er ikke spørsmål om lydighet. Det er spørsmål om å ta imot.

Det er gjendåpens store feiltagelse at den har omgjort evangelium til påbud. Den får sjelene til å miste taket på det uforskyldte og blande Guds nåde opp med det som man kaller lydighetshandling. Men den uforskyldte nåde lar seg ikke blande opp. Den må stå alene, ellers er den ikke nåde.

I dåpen er synderen objekt, bare objekt. Det er det som gjør dåpen til evangelium. Og det er det som gjør barnedåpen berettiget og mulig. Intet sted understrekes det uforskyldte så synlig for alles øyne som ved døpefonten hvortil små barn bæres.

«Stor er den gudsfryktens hemmelighet; Gud åpenbart i vann».

Det er gåtefullt! Det er hellig! Det er nåde!

For det er av Gud.

Gjerningenes vei

Ved gjendåpen kommer menneskets egen aktivitet til uttrykk. Om et barn sier vi: «Det *blir* døpt». Om en voksen: «Han har *døpt* seg».

Utvilsomt har gjendåpen ført til menneskers sjeleskade. Med hellig angst og dyp smerte kan man i sjelesorgen høre folk tale om sin voksendåp. De har, uten selv å være oppmerksom på det, kommet inn på gjerningenes vei. De har begynt å gli bort fra selve grunnen: Den uforskyldte nåde i Kristus.

Mange «døper seg» for ved denne lydigethandling å oppnå en større fylde av Gud. Og er det gjort, går man videre på «lydigheitsveien». Ved troen har man jo fått Kristus og syndenes forlatelse. Men det skal være *mere* å få, en høyere art av åndelighet, overordentlige nådegaver og noe annet uut-sigelig. Men så må også prisen betales og man må streve deretter.

Å, nei. Måtte de kjære sjeler få se sin feiltagelse, før de tar varig skade og kanskje endog mister Kristus. Det er det som er så skjebnesvangert.

Uten å vite det selv er de kommet inn i den stilling som skildres i Gal 3:1f. Til tross for at de har fått Kristus malt for øynene som korsfestet og der-ved fått feste i det uforskyldte, holder de nå på å fullføre i lovstrev.

Bibelskolen på Fossnes

Kom avsides med Ordet!

«Herren din Gud fører deg inn i et godt land, et land med rennende bekker, med kilder og dype vann, som veller fram i dalene og på fjellene ...» (5Mosebok 8:7)

www.nll.no

«En større fylde av Gud». – Ja, det finnes og det må du få. Men du får det ikke ved å døpe deg igjen, eller ved noen annen gjerning. Det får du ved tro, dvs. ved å ta imot, idet du stadig erkjenner dypere din egen fattigdom og mer og mer får bruk for Guds nåde.

«Mer enn Kristus». Hvor tør en sjel tenke eller tale slik? Det finnes ikke noe mer enn Kristus. I ham er det en evig fylde. Alt hva du gjennom tid og evighet kan motta, er gjemt i ham.

Og det er ditt ved troen (Ef 1:3f). Du skal ikke behøve gjøre noen gjerning, heller ikke døpe deg, for å få det. Eier du ved troen Kristus, eier du *alt*. I syndenes forlatelse er hele kristendommens rikdom gjemt.

Når din sjel til sist har gått seg trett på lovlydighetens vei, vil du på ny som en fattig synder ty tilbake til det ufor-

skyldte og finne hvile i Kristi fullbrakte verk.

Nattverden – et nådemiddel

Også når det gjelder nattverden, må vi holde fast ved dette at sakramentet i sakramentene er det *uforskyldte*.

Også i nattverden er Gud den ene handlende. Han er vert, jeg er gjest. Jeg *blir* bispist.

Er nattverden nåde, er det dermed også gitt hvem som kan motta den: Den nådehungrende. Nattverden stiller den samme betingelse som enhver annen form for nåde: At jeg mottar den

Det uforskyldte er ikke én tone på kristendommens mangestrengede harpe, slik at noen griper den tonen, mens andre spiller mest på andre strenger. Tonen om det uforskyldte er grunn-tonen i det hele. Det er den som bringer strengene i det rette forhold til hverandre og gir spillet harmoni. Så sant det er evangeliet's harpe det spilles på, må sangen bli om det uforskyldte.

Dette med det uforskyldte er ikke noe som man nødvendigvis må «ha med» om det hele skal bli ekte: Det er sentrum hvorom alt dreier seg, og hvortil alle radier peker inn. Hvor det uforskyldte mangler, mangler Gud.

Fredrik Wisløff

med et ærlig sinn til å fly synden. Nattverden er hellig, derfor skal jeg ransake meg selv. Men nattverden er nåde, derfor trenges ingen forberedelse.

Nåde krever selvprøvelse, men ikke forberedelse.

Nattverden virker uten min medvirkning. Jesu legeme og blod skal kun mottas, så er dens virkning viss.

Høy stemning øker ikke nattverdens velsignelse. Om jeg ved nattverdbordet føler meg grepet og merker følbart Guds nærhet, eller om jeg føler meg upåvirket og synes Gud er fjern, er nattverdens velsignelse den samme. Den velsignelse jeg får gjennom forkynnelsen, bønnene og samfunnet med de troende, kan variere, også under et samvær om nattverden. Men dette skal ikke forveksles med virkningene av selve nattverden. For nattverden virker i seg selv, uavhengig av alt.

Den nattverdsgjest som får se dette, vil finne *hvilen* ved nattverdbordet. Uten å arbeide seg opp til noen stemning, kneler han stille ned og mottar Herrens gaver. Han vet at nå er det Gud som handler, og han handler helt alene. Nattverdsgjesten behøver ikke engang be. Det kan han gjøre siden. Han skal ikke ved noen midler gi nattverden kraft. Nattverden gir ham kraft.

Nattverdsgjesten behøver bare å svelge, så er nattverdens velsignelse hans.

«Stor er den gudsfryktens sakrament: Gud åpenbart i kjød».

*Fra boken «Uforskyldt»,
Lutherstiftelsens forlag, 1940*

Prinsessen og skatten

Barnestykke av Johannes Thorvaldsen

Det fortelles om en prinsesse at hun fikk en veldig kostbar gave til sin fødselsdag. Den kostet mange, mange penger. Men hennes far, kongen, ville gi henne en slik fin presang. Han hadde råd til det.

Men denne gaven så ikke så fin ut akkurat. Det var ganske enkelt en liten jernkule. Prinsessen ble veldig skuffet da hun pakket ut kulen av den fine esken. Hun skjøv den fra seg og så bedrøvet ut.

«Vær ikke så snar til å skyve gaven din fra deg», sa kongen. «Du bør først se nøye på den».

Motvillig og sur tok hun jernkulen til seg igjen og vendte på den. Da oppdaget hun en liten, nesten usynlig lås. Ved å trykke på den sprang kulen opp som to halvkuler. Tenk, så viste det seg at inni var det en kule av sølv. Prinsessen ble nysgjerrig. Kanskje det var enda mer? Jo, det var en lås igjen. Den lot seg også åpne, og hva så hun? Jo, det var en kule av gull.

Kunne det nå være mer? Å, – tenk! – Hva så prinsessen?

– Jo, der inne i gullkapselen lå en funklende diamant. Nå ønsket ikke prinsessen at det skulle være mer. Hun tok diamanten mellom fingrene. Å, hvor den funklet! Så var det altså den hun holdt på å kaste fra seg. Da gråt hun av glede, og kongen hadde visst aldri sett datteren sin så glad.

Denne fortellingen kan hjelpe oss til å forstå verset vårt i dag. Det står i 2Tim 1:14:

«Ta vare på den fagre skatt som er betrodd deg, ved Den Hellige Ånd, som bor i oss!»

En stor konge har gitt deg og meg en kostbar gave. Du vet hvem den kongen er. Det er kongen over kongene, Gud, vår himmelske far. Men mange blir like sure og ufornöyde som prinsessen når de tilbys denne gaven.

Men hva er det for en gave? Verset vårt kaller det for en fager skatt. Ja, det er det også. Det er evangeliet om frelsen i Jesus.

Mange unge sier: «Det er ikke noe for oss dette med kristendom og bønn og bibel og møter». De skyver det fra seg. De synes det stråler mer av dans og verdslige gleder.

Men de som gir seg til å se litt nøye på livet med Jesus, de får se at det blir mer og mer verdifullt. De finner mer og mer fint i Bibelen, bønne og samfunnet med de troende. Det åpner seg akkurat som prinsessens jernkule.

Det sto jo at Den Hellige Ånd viser oss skatten. Og skatten er Jesus selv. Tenk om du skulle miste den!

La oss be om at det ikke må hende.

*Fra barne-andaktsboken
«La de små barn komme»,
Lunde forlag, 1991*

Hovedsommerskole på Fossnes

Onsdag

2000 Gunnar Nilsson

Torsdag

1000 Årsmøte

Andakt v/ Tollef Fjære

1700 Martin Fjære, fam. møte

2000 Gunnar Nilsson

Fredag

1000 Per Bergene Holm

1130 Gunnar Nilsson

1700 Martin Fjære, fam. møte

2000 Dag Rune Lid

Lørdag

1000 Sigbjørn Agnalt

1130 Per Bergene Holm

1700 Dag Rune Lid

2000 Gunnar Nilsson

Søndag

1030 Sigbjørn Agnalt

Ulike sangkrefter deltar på møtene.

Alle er hjertelig velkomne!

9.-13.
juli

Ledere

Karl Bø, John Flaten,
Ingar Gangås og Reidar Heian

Stemmerett

Alle over 18 år som ønsker å benytte
stemmerett ved årsmøtet, må ved
innmelding gi beskjed om dette.
Fristen er **1. juli**.

Påmelding til Karl Bø

Nyvollveien 7

4070 Randaberg

Telefon: 51 41 87 46

Mobil: 905 49 825

E-post: karl.bo@lyse.net

Bibelskolen på Fossnes, 3160 Stokke

www.nll.no

Sommerskole på Laberget

31. juli-
3. aug

Torsdag

2000 Lars Fossdal

Fredag

1000 Steinar Kvalvik

1130 Lars Fossdal

1700 Ingar Gangås

Familiemøte

2000 Trygve Wold

Lørdag

1000 Lars Fosdal

1130 Lars Fossdal

1700 Ingar Gangås

Familiemøte

2000 Steinar Kvalvik

Søndag

1030 Trygve Wold

Sang ved Per Brattgjerd,
Fam Brennsæter,
m. fl.

Alle er hjertelig velkomne!

Ledere

Per Brattgjerd

Tollef Fjære m.fl.

Påmelding

Ingar Gangås

Furustua, 7690 Mosvik

Tlf: 74 06 46 50

Mob: 901 51 234

E-post: ingang@c2i.net

Påmeldingsfrist: 24 juli

Laberget Leirsted, 7620 Skogn

www.nll.no

Per Nordsletten – lekpredikanten

Av Gunnar Dehli

Det hang sikkert sammen med Per Nordslettens utvikling og oppdragelse, når han sterkt holdt på statskirken. Han kunde dog ofte være skarp mot prestene. «Det finst ikkje nogun menneskjer på jord som har arga meg som prestane», sa han en gang. Blant prestene var de mest uforbederlige mennesker som kunne tenkes, mente han. «Det er ikkje nogo i Guds ord som byr meg å høyre ein vantru prest», sa han, «men e forlet ikkje kyrkja. Der har e ordet og salmene. Der samlast dei hellige. E kan gå i kyrkja for eksemplets skyld». (Hadde han sagt det samme i dag? Red. anm.) Ellers var Nordsletten ikke ofte i kirken når han var hjemme. De søndagene det var gudstjeneste i Lesjaskogen kirke, reiste han gjerne til Lesja og holdt oppbyggelse, og ute på reisene hadde han ofte møter på andre kanter av bygda søndag formiddag, når det var gudstjeneste i kirkene. Nordsletten var mot alle forandringer i kirkens gudstjeneste. Det hindret dog ikke at han kunne være sterkt kritisk og så det usanne i flere av de kirkelige handlinger, som for ham kunne bli tomme seremonier. Da sønnen Jonas skulle konfirmeres, ville han ikke være med i kirken. «E vil ikkje sitja og høyre at dei står der og lyg», sa han.

Redd liberal teologi

Nordsletten så med sorg hvordan den liberale teologi bredte seg i kirken.

Dette hindret ham dog ikke i å holde fast ved det gammelhaugianske syn på de kirkelige institusjoner. Til stor hjelp for ham her var også at han på sine reiser hadde møtt troende prester som han omfavnet med stor kjærlighet. Ingen stod vel så høyt for ham som biskop Laache. Nordsletten så opp til biskopen med ærbødig hengivenhet. Han hørte ikke bare Laaches forkynnelse med stor oppbyggelse, men ville i mange saker gjerne høre biskopens syn og tillå dette stor vekt. Han var enig med biskop Laache i hans syn på predikantlivets farer, og var redd for at predikantgjerningen skulle bli et levebrød. Derfor var han ofte hard med yngre predikanter og ville sette dem på prøve for å undersøke hva det var som drev dem. Her kunne han likefrem være ubarmhjertig.

Nordsletten stilte store krav til forkynnelsen. På en reise traff han biskop Laache. De kom i samtale om forkynnelsen blant prester og lekmenn. «Det er so ille,» sa Nordsletten, «at prestane våre ikkje forkynner Guds ord». «Ja, men kjære Nordsletten, vil De da si at våre prester ikke forkynner Guds ord»? «Ja, det har no biskopen mykje meire greie på enn e». Så forklarte Nordsletten seg nærmere. Prestenes forkynnelse av synd og nåde er mangelfull, sa han. De taler ikke ordet slik at man blir skyldig for Guds dom.

Derfor blir forkynnelsen av nåden ikke etter Guds ord. De blander sammen litt lov og evangelium, og så preker de menighetsmessig, som det kalles. Alle i kirken skal være kristne. Og dette er vel ikke å tale som Guds ord, mente Nordsletten. Biskopen måtte gi ham rett i at det i det store og hele var slik.

Mot lettkjøpt forkynnelse

Også til lekmannsforkynnelsen stilte Nordsletten store krav. Av kjente jevnaldrende lekpredikanter var han undertiden sammen med P. G. Sand. Hans forkynnelse var han meget oppbygget av, skjønt han sikkert i lengden ville ha funnet ham noe overevangelisk. Per Nordsletten søkte å bedømme den åndelige tilstand på det sted han virket. Og fant han blant vennene meget lettkjøpt vare, var det ikke meget nåde å få hos ham. Da preket han lov og moral, så det nok kunde skake de sikre og sovende samvittigheter. Men hvor han fant bedrøvede sjeler, forkyste han evangeliet om den uforskyldte nåde i Kristus så fulltonende og fritt som få.

I de senere år så han med atskillig bekymring på utviklingen av lekmannsforkynnelsen. Dette gir han ofte uttrykk for i sine brev. (...) «Det er

Prædikanter som taler så fint og nydelig, men som får en Klump i Halsen når de skal tale om Synden, om Hjertets Fordervelse og Kampen mot det gamle Menneske, og sådanne Predikanter synes mange religiøse Mennesker godt om; thi Kampen mot Kjødet og Korsfestelsen af det er ubehagelig for Hovmod, Æresyge, Menneskegunst og Verdslighet m.m. Og Djævelen smiler fornøiet til det; thi han flyr kun for Korsets Evangelium. Jeg har det håp at endnu eier Korsets Evangelium Evne til at drage fredløse, fortabte Syndere ind i Jesu Favn og Skjød og Hjertens hulde Arme trods Professorers, Teologers, Presters og Læreres Fornægtelse og Haan af dette Evangelium».

Behov for samvittighetsvekkelse

Ofte uttaler Nordsletten seg bekymret over hvor svak talen til samvittigheten om synd er blant tidens forkynnere. Hva hjelper det å fortelle hva Jesus har gjort når det gamle menneske får være i fred og den selv gode fariseer uforstyrret får leve! «De friske har dog ikke lægen behov, men de som har ondt».

Nordsletten var overbevist om at rettferdiggjørelsen, sannheten til saligheten, mest klart og rent blev forkynt i den lutherske kirke. De andre kirkesamfunns læreavvikelser var for ham så alvorlige at han med mye bekymring og med sterk kritikk så at lutherske misjonsorganisasjoner tok lekpredikanter i sin tjeneste som mer eller mindre var fremmede for den

I de to neste nummer av bladet kan du lese om Per Nordsletten som «ekte Kristusvitne» og som «pilegrim med himmellengsel».

Red.

Barneleir Fossnes / Ungdomsleir Valdres

27.-29. juni

Barneleir, Fossnes, t.o.m. ferdig 6. kl.

Denne leiren blir på Bibelskolen på Fossnes. Barn under skolealder må ha med seg noen voksne.

**Påmelding: Martin Fjære,
tlf. 33 36 17 76 / 979 89 427**

4.-6. juli

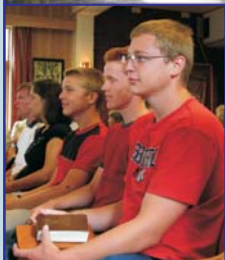
Ungdomsleir, Valdres, f.o.m. f. 7. kl.

Denne leiren blir på Åreeld Ungdoms-senter på Hermanstølen i Valdres. Se mer utfyllende info på nll.no.

**Påmelding: Reidar Heian,
tlf. 33 44 14 19 / 41 49 55 26**

Mer informasjon:

Internett: www.nll.no, e-post: post@nll.no

Barn og ungdom velkomne til samling om Guds ord!

lutherske barnelærdom, og som var reformerte både i forkynnelse og i hele sin virksomhet. Det tør være at man her gir Nordsletten mye rett, og at man derfor i den senere tid mer vernet om sin lutherske egenart, selv om man i langt større utstrekning enn Nordsletten er klar over at andre evangeliske kirkesamfunn også har brakt verdifulle sider av sannheten fram.

Fare for fabrikasjon

Ellers var det særlig de reformerte samfunns vekkellesmetoder som Nordsletten aldri kunne forlike seg med. «Oss kan ikkje fabrikere kristne som disse sektene,» sa han en gang,

«det må vera Guds ord som gjer det». Nordsletten betonte sterkt tilliten til Guds ord, og mente at alle disse metoder og alle disse menneskelige foranstaltninger bare gjorde ondt og hindret Guds gjerning. I de vekkelser han særlig kom til å bli det redskap Gud brukte, viste det seg også at han så grundig tilintetgjorde troen på det menneskelige, at vekkelserne ble sunnere, mer dyptgående og fikk varigere virkning enn mange av nåtidens vekkelser.

*Utdrag fra boken «Per Nordsletten – En lekpredikant av den gamle skole»,
Lutherstiftelsens forlag, 1928*

Israel – Herrens utvalgte tjener

Av Per Bergene Holm

Fra ett folk til mange

Gud handlet med hele verden som én slekt og ett folk fram til Babels tårn. Da var det intet utvalgt folk, for alle var ett folk. Menneskenes hovmod og tro på at bare de sto sammen og var ett, skulle ingenting være umulig for dem, var i ferd med å føre menneskeslekten inn i et totalt frafall fra Gud, uten behov for frelse og forløsning.

Da forvirret Gud menneskene og gjorde menneskeslekten til mange folk med ulike språk (1Mos 11:1-9). Om dette sier apostelen Paulus: «Han lot alle folkeslag av ett blod bo over hele jorderike, og han satte faste tider for dem og bestemte grensene mellom deres bosteder. Dette gjorde han for at de skulle søke Gud, om de kanskje kunne føle ham og finne ham – enda han ikke er langt borte fra en eneste en av oss» (Apg 17:26-27). Fra denne tid er verden delt i mange folk, med hver sine grenser. Det er en gudvillet ordning som vi ikke skal søke å endre gjennom å bygge imperier og unioner. Det søker derimot ånden fra Babel – som har som sin hovedtanke å bli som Gud og makte alt uten Gud. Verdenshistoriens ulike imperier skal i sin tid fullendes i det siste store antikristelige rike.

Israels dobbelte utvelgelse og særstilling

En tid etter Babels forvirring velger Gud seg ut ett folk, i første omgang

Per Bergene Holm vil i dette og tre kommende nummer av bladet skrive om Israels plass i Guds frelsesråd og om landets framtid i det profetiske lys.

Red.

én mann – Abraham. Guds hensikt, ved siden av å kalle Abraham til frelse og tro, er å virkeliggjøre sin frelse for alle jordens slekter i Abraham og hans ætt (1Mos 12:1ff). Utvelgelsen av Abraham er imidlertid dobbel.

For det første: Abraham kalles til tro og frelse, til barnekår og samfunn med Gud. Han kalles til å bli opphav til et nytt folk, troens folk. Vi kan kalle det en barnekårsutvelgelse, en utvelgelse til å være Guds barn. Alle Abrahams barn, de omskårne, har ikke uten videre del i denne utvelgelsen – bare de som følger i fotsporene av Abrahams tro (Rom 4:12). Og i dette folk kan også hedninger innlemmes ved hjertets omskjærelse og tro (Rom 4:12; 2:29; Gal 3:14).

For det andre: Abraham kalles og utvelges også til noe annet. Han kalles og utvelges til å bli det folk Gud virkeliggjør sin frelse gjennom. Vi kan kalle det en tjeneste-utvelgelse. Abraham, og med ham hele Israels folk, er utvalgt til å være *Herrens tjener*.

Tjenerens oppgave er å fullbyrde Guds frelsesråd og åpenbare frelses-

rådet for verden – til frelse og velsignelse for alle jordens slekter. Israels særstilling blant folkene er altså at folket er Herrens utvalgte tjener, det folk Herren åpenbarer seg og virkeliggjør sin frelse gjennom. Denne tjeneste må Israel utføre, om det vil eller ikke, om det forstår det eller ikke (jf Joh 11:51).

Israel er ikke som folk frelst i kraft av denne siste utvelgelsen – utvelgelsen til å være Herrens tjener. Nei, når det gjelder frelsen, er det med Abraham og alle israelitter som med oss hedninger; de blir frelst ved tro på Guds Sønn, Jesus Kristus – den frelse som skulle åpenbares ved dem og gjennom dem.

Herrens tjener og løftet om Guds Sønn

På syndefallets dag ga Gud menneskene løfte om «kvinnens sæd» eller kvinnens avkom/sønn som skulle komme til frelse. Så snart Abraham er utvalgt til å være Herrens tjener og den som Herren vil fullbyrde sin frelse gjennom, knyttes også løftet om avkommet, Sønnen, til Abraham og hans ætt. Abraham og hans ætt blir som en mor eller en kvinne som skal føde løftessønnen. Gjennom hele det gamle testaments tid er Israel som en kvinne i fødselsveer (jf Åp 12:1-4).

Løftet om velsignelsen knyttet til Abraham og hans ætt og Israels utvelgelse til å være Herrens tjener, er uløselig knyttet til Sønnen, en sønn som både er Abrahams sønn og Davids sønn, men også Guds Sønn. Så snart Herren har gitt Abraham løfte om en

Dugnad

på Bibelskolen på Fossnes

fra 4. juli og fram til hovedsommerskolen.

Alle slags oppgaver ute og inne.

Kontakt Martin Fjære,
tlf. 33 36 17 76/mob 979 89 427.

sønn, inngår han også en pakt med Abraham, en pakt som kaster lys over Guds evige frelsesråd. Abraham og Israel er ikke bare utvalgt til å være den «mor» som føder den lovede Messias, men også til å åpenbare den lovede frelser gjennom forbilledlige pakter, gudstjenester, ofringer osv.

Åpenbare Guds frelsesråd

Abraham og Israel er utvalgt til å være Herrens tjener som åpenbarer Guds evige frelsesråd – til lys og frelse for alle jordens slekter. Det skjer på flere måter.

Apostelen Paulus sammenfatter det slik i Rom 9:4: «De er jo israelitter. Dem tilhører barnekåret og herligheten og paktene og lovgivningen og gudstjenesten og løftene».

Abrahamspakten og velsignelsen

Overfor Abraham åpenbarer Gud sin nådepakt. Gud lar Abraham skjære dyr i to deler og legge dem midt i mot hverandre. Det var vanlig ved pakts-

inngåelser. Så gikk de to som inngikk pakt sammen mellom dyrene og avla den ed at det skulle gå dem som disse dyrene, dersom de brøt pakt. Men Gud lar en dyp søvn komme over Abraham, og mens Abraham sover, går Gud alene som en luende ild mellom stykkene. Gud inngår en ensidig pakt med Abraham. Gud tar på seg begge partenes forpliktelser. Han skal også oppfylle Abrahams forpliktelse.

Abraham var kalt til å bringe velsignelse til alle jordens slekter, som alle var under Herrens forbannelse. En dag blir Abraham kalt til å ta sin sønn, den eneste, han som han har så kjær, og ofre ham som brennoffer på Moria-fjellet. Abraham må tenke at nå er dagen kommet, den dag han er kalt og utvalgt til, som Herrens tjener, å bringe det sonofferet som skal ta bort forbannelsen og bringe velsignelse til alle jordens slekter.

Isak ble spart, for Gud hadde tatt på seg Abrahams forpliktelse. Gud skulle selv se seg ut lammet til brennofferet. Han skulle en dag selv ta sin sønn, sin eneste, han som han hadde velbehag i, og bære ham fram som sonoffer til velsignelse for alle jordens slekter. Abraham så min dag, sier Jesus om dette, og han gledet seg.

Sinaipakten og forbannelsen

Gjennom Sinaipakten, som Israels folk ble bundet til, åpenbarte Gud sin hellighet og vrede over synden. Gud gir til kjenne at hver den som ikke holder fast på alt som er skrevet i loven slik at han gjør det, han er forbannet.

Denne forbannelse ble stadig åpenbart på Israel, til forbilde og advarsel for alle andre folk. Gud viste sin herlighet på Israel, ikke minst i sin dom over Israels synd (Jes 49:3). Gang etter gang vender Israel seg bort fra Herren i synd og ugudelighet. Da kommer folket under Guds forbannelse og dom. På intet annet folk har Gud slik åpenbart sin herlighet, sin hellighet og vrede over synden.

Ypperstepresten, gudstjenesten og ofringene

Sinaipakten åpenbarer behovet for frelse fra Guds forbannelse og vrede, behovet for en som kan gå imellom folket og Gud og gjøre soning for synden.

Gud setter inn et møtested, sammenkomstens telt, tabernaklet, midt i leiren. I Israels midte åpenbarer så Gud sitt evige frelsesråd ved yppersteprestens gjerning: Lammet som gjennom sitt blod bringer soning og forsoning, dekker over synden og tar bort forbannelsen og bringer velsignelse til folket.

Men nå kunne ikke tabernaklet, yppersteprestene og lammene som ble ofret igjen og igjen ta bort synden. Det var bare en skygge av det som skulle komme. Men Gud åpenbarte i og gjennom Israel den frelse han i sitt evige frelsesråd hadde lovet å fullbyrde i Israels midte, gjennom sin utvalgte tjener, sin egen Sønn – Lammet, Ypperstepresten.

Forts. i neste nr. med emnet «Israel – Guds Sønn og Herrens tjener»

Bare evangeliet kan fordrive mørket

Av Per Bergene Holm (Foto: Ingar Gangås)

Før het landsbyen Neudorf og var en av de tre lutherske landsbyene i Glückstahl, en tysk-luthersk koloni blant mange i daværende Bessarabia, nå Ukraina og Moldova. Neudorf hadde som de andre landsbyene luthersk kirke og skole, og barna ble fra de var små opplært i bibelhistorien og Luthers lille katekisme. Det var små, men livskraftige kristne samfunn. Men det var den gang, for snart hundre år siden, før kommunistene kom.

Gutt fra Karmanova som kommer på møtene

Da kommunistene tok makten, forbød de kristendomsundervisning, både i skole og hjem. Alle skulle oppdras og opplæres i ateistisk sosialisme. Kirkene ble stengt og omgjort til kulturhus og lokaler for kino, teater og dans. Mange av de lutherske prestene ble drept. Tysk språk og kristen kultur og tradisjon ble erstattet med russisk språk og sovjetisk ateisme. Neudorf ble erstattet med Karmanova, Gud med Lenin og partiet. Barna vokste opp uten kristen kunnskap, selv om noen nok fikk litt undervisning i all hemmelighet hjemme.

I dag har kommunismen mistet taket på folket. Det ble ikke det paradiset som den lovet. Den ga ingenting, men den stjal, myrdet og ødela hvor den kom. Nå forsøker den ortodokse kirke å fylle tomrommet og har overtatt den gamle lutherske kirken. Men den ortodokse kirken gir ikke folket stort annet enn høystemt liturgi på gammel-russisk, og ritualer og tradisjoner som folk ikke forstår så mye av. Sann kristen kunnskap og tro er fortsatt fraværende. Skolene er uten undervisning i kristendom eller bibelhistorie, og barna vokser opp med liten og ingen kristendomskunnskap. De fleste av tysk-luthersk slekt har forlatt landsbyene og reist til Tyskland eller USA, men noen få er tilbake sammen med innflyttede russere eller ukrainere. Bare halvparten av befolkningen

Steinen i denne muren ble tatt fra luthersk kirke

er igjen etter fraflyttingen de siste årene. Landsbyene er fattige, og skolene mangler både utstyr og lærere. Det er ikke penger til å betale verken skolemateriell eller lønninger.

For et par år siden begynte Natalia og Vladimir Moser å besøke landsbyene i gamle Glückstahl. Skolene, og mange hjem, har fått glede av humanitær hjelp fra Norge og Sverige. Siste mandag i april var de der igjen, og jeg fikk også være med. Etter ortodoks kalender var det 2. påskedag, og flere mødre med barn var samlet i ei enkel stue til møte, 17 tilhørere til sammen.

Vladimir og Natalia hadde vært der søndagen før, og da var det 30 personer som kom, også noen menn. Da delte de ut litteratur, bl.a. av C. O. Rosenius, samt evangeliseringsheftet «Jesus fant meg», som er oversatt til

russisk. Nå spurte Vladimir om de hadde lest det de hadde fått. Flere bekreftet at de hadde begynt å lese. Vladimir formante dem til å lese mer, og delte også ut Luthers lille katekisme for at de skulle lese den. Han samtalte med dem gjennom spørsmål og svar, nesten som et gammelt «husforhør». Han har tydeligvis både tillit og autoritet. Natalia hadde andakt for barna, og brukte flanellograf til illustrasjon. Hun talte om Jesu død og oppstandelse. Både barn og mødre fulgte godt med og svarte på spørsmål. Sist Natalia var i Karmanova forstod hun at barna ikke hadde lært Fader Vår engang. Da hadde de begynt å lære utenat, og nå hørte hun dem om de husket noe. Med litt hjelp fra sine mødre gikk det bra. Som premie fikk alle barna et lekedyr og en appelsin. →

Vennligst gi ekspedisjonen beskjed i god tid ved adresseforandring!

*Konfiskert
luthersk kirke
oppusset til
ortodoks kirke*

Måtte også evangeliets lys igjen få skinne i hele Glückstahl, og fordrive mørket som råder der nå. Vil du være med i bønn og offer om at det kunne

skje? Be også Gud om å drive arbeidere ut til sin høst i Moldova. Høsten er stor, men arbeiderne få.

L&E

*Ektepar fra
Karmanova som
åpnet heimen
for møter*